

การวิเคราะห์ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในด้านการพัฒนาชุมชน

พันตรีหญิง ธราวี คล่องวิชา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 977 - 5

010556

115824585

AN ANALYSIS OF THE EDUCATIONAL SYSTEM OF CHULACHOMKLAO

ROYAL MILITARY ACADEMY IN COMMUNITY DEVELOPMENT

Major Tharavee Klongvicha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ในด้านการพัฒนาชุมชน

โดย พันตรีหญิง ธราวี กลองวิชา

ภาควิชา สारตติศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ตุงคสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

Dr. Suprakasorn Bunnat
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประสิทธิ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอนวิทยานิพนธ์

Prasert
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประภาศรี สีหอำไพ)

Suprakasorn
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ตุงคสวัสดิ์)

Chinnika
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิศา รักษาพลเมือง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ในด้านการพัฒนาชุมชน

ชื่อนิสิต พันตรีหญิง ธราวี กลองวิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา กุงกสวัสดิ์

ภาควิชา สารัตถศึกษา

ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในด้านการให้ความรู้และความสามารถในการพัฒนาชุมชนแก่นักเรียนนายร้อย ในด้านระบบการศึกษาทางวิชาการ ระบบการศึกษาทางวิชาทหาร และระบบการฝึกอบรมคุณลักษณะทหาร

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนายทหารที่ปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนในเขตกองทัพบกที่ 1 เกี่ยวกับระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าในแง่ของการผลิตนายทหารให้เหมาะสมกับภารกิจด้านการพัฒนาชุมชนของทหาร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยแบ่งเป็นสองส่วนได้แก่ การวิจัยเชิงเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ

การวิจัยเชิงเอกสาร เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตั้งแต่สมัยเริ่มก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารชั้นต้น เอกสารชั้นรอง รวมทั้งการสัมภาษณ์นายทหารอาวุโสที่เคยเป็นนักเรียนนายร้อยในสมัยต่าง ๆ

๑

การวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนายทหารที่ปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน ในเขตกองทัพภาคที่ 1 ในด้านความสอดคล้องของระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า กับการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน รวมทั้งศึกษาข้อเสนอแนะในการปรับปรุง ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าให้อื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานพัฒนา ชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นายทหารสัญญาบัตรซึ่งสำเร็จการศึกษา จากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่รับราชการอยู่ในหน่วยทหารในเขตกองทัพภาคที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 172 นาย ไม่สุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงเอกสาร พบว่าระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอม-เกล้า เริ่มจากวัตถุประสงค์ในการที่จะสร้างนายทหารสัญญาบัตรที่มีคุณสมบัติทั้งในด้านความรู้ และคุณลักษณะทหารโดยความพยายามที่จะให้ผู้ที่เลือกอาชีพทหารได้ศึกษาและฝึกอบรมอยู่ภายใต้ ระบบทหารตั้งแต่ในวัยเด็ก แต่วัตถุประสงค์ดังกล่าวไม่ประสบผลสำเร็จเนื่องจากสภาวะการณ์ ของประเทศไม่เอื้ออำนวย การศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงต้องปรับขึ้น เรียนให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ของประเทศเรื่อยมา จนกระทั่งเหลือเพียงการศึกษาใน ระดับอุดมศึกษาคงที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน นอกจากนี้ การวิจัยเชิงเอกสารยังได้พบว่า การ เปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้ดำเนินไปภายใต้ อิทธิพลทางการศึกษาทางทหารของประเทศที่เป็นมหาอำนาจทางการทหารตลอดมา นอกจากนี้ ยังพบว่าระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ในอดีต ไม่ได้คำนึงถึงด้านการพัฒนาชุมชน จนกระทั่งมีการปรับปรุงหลักสูตร พ.ศ.2522

ผลการวิจัยเชิงสำรวจพบว่า ประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ระบบการศึกษา ของโรงเรียนนายร้อย จปร. มีวิชาและระบบต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาชุมชนในเกณฑ์สูง

อยู่ทุกระบบดังนี้คือ ในระบบการศึกษาทางวิชาการมีวิชาต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาชุมชนในเกณฑ์สูงเป็นจำนวน 10 วิชาจากจำนวนทั้งสิ้น 24 วิชา ในระบบการศึกษาทางวิชาทหารมีวิชาต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนในเกณฑ์สูงเป็นจำนวน 5 วิชา จากจำนวนทั้งสิ้น 23 วิชา และในระบบการฝึกอบรบคุณลักษณะทหาร มีระบบย่อยที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนในเกณฑ์สูงเป็นจำนวน 9 ระบบ จากจำนวนทั้งสิ้น 10 ระบบ / นอกจากนี้ยังได้พบว่าในระบบการศึกษาทั้งสามระบบของโรงเรียนนายร้อย จปร. ไม่มีวิชาใดหรือระบบใดที่ประชากรมีความคิดเห็นว่า เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนในเกณฑ์สูงสุดและเกณฑ์ต่ำสุด

ในด้านการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชนพบว่าประชากรมีความคิดเห็นว่า ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ให้ความรู้ความสามารถเพียงพอในชั้นการวางแผนพัฒนาชุมชนและชั้นการสร้างความสัมพันธ์ ส่วนชั้นการสำรวจนั้นไม่เพียงพอและในชั้นการแก้ไขปัญหาชุมชนนั้น ประชากรมีความคิดเห็นว่าระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ให้ความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอในการแก้ไขปัญหาคารอนามัยและปัญหาเศรษฐกิจ ส่วนปัญหาด้านการศึกษานั้นไม่เพียงพอ

สำหรับการศึกษาเพิ่มเติมกัน ปรากฏว่าประชากรส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนให้ศึกษาเพิ่มเติมในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน แต่ประชากรส่วนใหญ่ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองทางด้านการเมืองมากที่สุด

สำหรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ให้สอดคล้องกับการพัฒนาชุมชนนั้น ปรากฏว่าในระบบการศึกษาทางวิชาการประชากรส่วนใหญ่เสนอให้บรรจุวิชาการศึกษาชุมชนเป็นวิชาบังคับ ซึ่งนักเรียนนายร้อยทุกคนจะต้องศึกษา ส่วนระบบการศึกษาทางวิชาทหารนั้นประชากรส่วนใหญ่เสนอแนะให้นักเรียนนายร้อยได้ฝึกการสร้างความสัมพันธ์และการสำรวจชุมชนในสมัยการฝึกภาคสนาม สุดท้ายคือ ระบบการฝึกอบรบคุณลักษณะทหารนั้น ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าคุณลักษณะทหารที่ได้รับการฝึกอบรบจากโรงเรียนนายร้อย จปร. เหมาะสมกับคุณลักษณะการเป็นผู้นำการพัฒนาชุมชน และเสนอแนะให้นักเรียนนายร้อยมีกิจกรรมนอกหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่มีลักษณะของความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนนายร้อยได้ฝึกการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

Thesis Title An Analysis of The Educational System of
Chulachomklao Royal Military Academy in
Community Development

Name Major: Tharavee Klongvicha

Thesis Advisor Assistant Professor Ratana Tungasavadi

Department Foundations of Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose of the study :

1. To analyze the educational system of CRMA regarding the relevancy of the three fields of study, academic, military science and military socialization, to the community development work.
2. To study Thai officers' opinions concerning the degree of significance of the academic, military science and military socialization fields to the community development work. Moreover to collect the suggestions provided by the population regarding the appropriateness of the CRMA educational system to the community development work.

Procedures :

Two approaches were employed, the documentary study and the survey study. Through the documentary study, the literature

related to the CRMA educational system was researched using both primary and secondary source. The additional information was obtained by interviewing the senior CRMA - graduated officers.

The survey study was carried out employing questionairing and interviewing. All of the CRMA graduated officers in the first Army Region's area, in the amount of 172, were requested to rate the degree of significance of the fields of study at CRMA to the community development work. The returned questionnaire were tabulated and analysed by percentages, arithmetics means, standard deviations and content analysis.

Results :

The documentary study indicated the gradual change of CRMA curriculum from secondary - school level to college level, mostly as incongruent to Thai social and economic change. Furthurmore, CRMA curriculum has been influenced from other military powerful nations.

The results of the survey study were concluded as follow. All of the three educational systems at CRMA were highly relevant to the community development work. The response showed that ten out of twenty four subjects of the academic system, five out of twenty three subjects of the military science system, and nine out of ten subjects of military socialization system were rated highly relevant to the community development work. None of the three systems was rated specially high or specially low relevant to the community development work.

Based on the population's field - work experience in community development, their educational background at CRMA was highly beneficial to planning and human - relation establishment but not sufficient for survey work. The CRMA - graduated officers were capable to solve health and economic problems, eventhough, not for education problem.

There was no significant support for additional study on community development. Most of the population continued the study on their own, and mostly on politics.

Some suggestions were provided on the improvement of CRMA educational system to serve community development work. Those suggestions were as follow: community development should be included as a core course in the academic system; direct experience in human-relation establishment and survey work should be emphasized during the course of the field training; more learning activities utilizing cooperation between educational institutions should be exercised. Overall, military socialization system was highly appropriated that the CRMA - graduated officers were capable leader in community development work.

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา
ตุงคสวัสดิ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไข ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์

สำหรับแบบสำรวจได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากนายทหารสังกัดกองทัพบกที่ 1 กอง
พลทหารราบที่ 1 รักษาพระองค์ กองพลทหารม้าที่ 2 รักษาพระองค์ และกองพลทหารปืนใหญ่
ต่อสู้อากาศยาน ตั้งแต่ขั้นตอนการแจกแบบสำรวจจนกระทั่งการเก็บรวบรวมแบบสำรวจ ในด้าน
การวิเคราะห์ข้อมูล ได้รับความช่วยเหลือจาก พ.อ.เกษม นภาสวัสดิ์ หัวหน้าศูนย์คอมพิวเตอร์
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และ ร.อ.หญิง ดร.ขวัญตา ส่างเนตร อาจารย์ประจำ
กองวิชาเคมี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านทั้งที่ได้กล่าวนามและมิได้กล่าวนาม ณ ที่นี้อีกหลายท่าน
ที่มีส่วนช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

พ.ศ.หญิง ธราวี กลองวิชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฬ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ในการวิจัย.....	11
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
ที่มาและความหมายของงานพัฒนาชุมชนของทหาร.....	12
หน่วยงานของทหารที่ปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน.....	22
1. กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ (กรป.กลาง)	
(กรป.กลาง).....	22
2. กองกิจการพลเรือนในระดับกองทัพภาค.....	25
3. กรมกิจการพลเรือน.....	28
ลักษณะงานพัฒนาชุมชนของกองกิจการพลเรือนกองทัพภาคที่ 1.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
การวิจัยเชิงเอกสาร.....	42

การวิจัยเชิงสำรวจ.....	42
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4. การวิจัยเชิงเอกสาร (วิวัฒนาการของระบบการศึกษาของโรงเรียน นายร้อย จปร.).....	50
ความเป็นมาของโรงเรียนนายร้อย จปร.....	50
ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ในสมัยสมบูรณาญา- สิทธิราช.....	51
โรงเรียนทหารสราญรมย์.....	51
โรงเรียนนายร้อยทหารบก.....	57
โรงเรียนนายร้อยชั้นปทุมและมัตถยม.....	59
การรวมโรงเรียนนายร้อยชั้นปทุมและโรงเรียนนายร้อยชั้น- มัตถยมเป็นโรงเรียนนายร้อยทหารบก.....	64
ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ในสมัยหลังการเปลี่ยน- แปลงการปกครอง พ.ศ.2475.....	67
โรงเรียนนายร้อยทหารบก หลักสูตร 3 ปี.....	67
โรงเรียนเทคนิคทหารบก.....	68
โรงเรียนเตรียมทหารบก.....	72
ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ในสมัยหลังสงคราม- โลกครั้งที่ 2.....	73
โรงเรียนนายร้อย จปร. หลักสูตรเวสท์ปอยท์.....	74
การกำหนดวิทยฐานะผู้สำเร็จวิชาการทหาร.....	78
การปรับปรุงหลักสูตรในระบบการศึกษาหลักสูตรเวสท์ปอยท์	79
ระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. ตามหลักสูตรปรับปรุง-	

พ.ศ.2522 แกไข พ.ศ.2525 กับการผลิตนายทหารเพื่องาน-	
พัฒนาชุมชน.....	86
5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	115
6. สรุป อภิปรายผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	160
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร.....	162
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ.....	164
อภิปรายผลการวิจัย.....	168
ขอเสนอแนะ.....	203
บรรณานุกรม.....	204
ภาคผนวก.....	213
ประวัติผู้เขียน.....	247

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยสังกัด.....	47
2. ระบบการศึกษาทางวิชาการของโรงเรียนนายร้อยในสมัยต่าง ๆ...	105
3. จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจจำแนกตามระดับชั้นยศ.....	116
4. จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจจำแนกตามเหล่า.....	117
5. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระดับชั้นนายร้อยจำแนกตามประเภท การศึกษาหลักสูตรทางทหารในประเทศ.....	118
6. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามระดับชั้นนายพันจำแนกตามประเภท การศึกษาหลักสูตรทางทหาร.....	119
7. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทการศึกษาหลักสูตร ทางทหารจากต่างประเทศ.....	120
8. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษาทางพลเรือน.....	121
9. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประเภทขณะศึกษาอยู่ โรงเรียนนายร้อย จปร.....	122
10. เปรียบเทียบจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในระดับชั้นนายร้อยและชั้นนายพัน จำแนกตามประเภทขณะศึกษาอยู่โรงเรียนนายร้อย จปร.....	123
11. ระดับความสำคัญของวิชาในระบบการศึกษาทางวิชาการตามความ คิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	125
12. ระดับความสำคัญของวิชาในระบบการศึกษาทางวิชาทหารตามความ คิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	127
13. ระดับความสำคัญของวิชาในระบบการฝึกอบรมคุณลักษณะทหาร.....	129
14. ความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการศึกษาของโรงเรียนนายร้อย จปร. กับ ขั้นตอนการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน.....	131
15. สภาพการศึกษาเพิ่มเติม.....	133

16. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกการสำรวจชุมชนของนักเรียนนายร้อยใน
สมัยการฝึกภาคสนาม..... 134

17. เหตุผลในการสนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยฝึกการสำรวจชุมชนในสมัย
การฝึกภาคสนาม..... 135

18. เหตุผลของการไม่สนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยฝึกการสำรวจชุมชนใน
สมัยการฝึกภาคสนาม..... 136

19. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะทหารกับการสร้างความสัมพันธ์..... 137

20. เหตุผลที่แสดงว่าคุณลักษณะทหารเป็นผลดีต่อการสร้างความสัมพันธ์กับ
ชุมชน..... 138

21. เหตุผลที่แสดงว่าคุณลักษณะทหารไม่เป็นผลดีต่อการสร้างความสัมพันธ์
กับชุมชน..... 139

22. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกการสร้างความสัมพันธ์ต่อชุมชนของนักเรียน
นายร้อยในสมัยการฝึก..... 140

23. เหตุผลในด้านการสนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยฝึกการสร้างความสัมพันธ์
ต่อชุมชนในสมัยการฝึก..... 141

24. ความเข้าใจในเรื่องการศึกษาออกโรงเรียนขณะศึกษาอยู่โรงเรียน
นายร้อย จปร..... 142

25. การนำวิธีการศึกษาออกโรงเรียนมาใช้ในการพัฒนาชุมชน..... 143

26. วิธีการใช้การศึกษาออกโรงเรียนในการพัฒนาชุมชน..... 144

27. เหตุผลของการที่ไม่นำวิธีการศึกษาออกโรงเรียนมาใช้ในการพัฒนาชุมชน 145

28. วิธีการแก้ไขปัญหาคความเจ็บป่วยขั้นพื้นฐานของชาวบ้าน..... 146

29. สภาพการศึกษาเพิ่มเติม..... 147

30. เหตุผลของการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการศึกษา..... 148

31. เหตุผลของการไม่ศึกษาเพิ่มเติมในด้านการศึกษา..... 149

32. เหตุผลของการศึกษาเพิ่มเติมทางด้านเศรษฐกิจ..... 150

33. เหตุผลของการไม่ศึกษาเพิ่มเติมทางด้านเศรษฐกิจ..... 151

34. จำนวนผู้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยคลังักให้ศึกษาเพิ่มเติม ตามหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน.....	152
35. ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะทหารกับลักษณะผู้นำการพัฒนาชุมชน...	153
36. เหตุผลของความเหมาะสมระหว่างลักษณะทหารกับลักษณะผู้นำ การพัฒนาชุมชน.....	154
37. เหตุผลของความไม่เหมาะสมระหว่างลักษณะทหารกับลักษณะผู้นำ การพัฒนาชุมชน.....	155
38. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชนบทของ นักเรียนนายร้อย.....	156
39. เหตุผลของการสนับสนุนให้ นนร. จัดกิจกรรมการพัฒนาชุมชนใน พื้นที่ชนบท.....	157
40. เหตุผลของการไม่สนับสนุนให้นักเรียนนายร้อยจัดกิจกรรมการพัฒนา ชุมชนในพื้นที่ชนบท.....	158
41. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดประเภทของวิชาการศึกษาพัฒนาชุมชนในหลัก สูตรการศึกษาทางวิชาการ.....	159